

Bloeddrukmeter

Het meest geschikt voor in de praktijktas is een kwikmanometer met gesloten systeem of een veermanometer. Beide moeten elk half jaar worden geijkt, zie (1963) huisarts en wetenschap 6, 327.

Oor- en oogspiegel (met batterij)

Injectiespuiten steriel van 2, (5) 10 ml

Injectienaalden steriel in verschillende maten

Koortsthermometer

Gummi handschoenen steriel

Disposable handschoenen of vingercondooms.

G-2 Laboratorium-set

Hierover zal een afzonderlijk rapport verschijnen.

G-3 Ampullen-etui

Solutio adrenalini 1/1000

Atropine HCl 1 mg

Onder andere bij parathion-vergiftiging.

Metaraminolum bitartraat (Aramine)

Voor shockbehandeling.

Chlorpromazimum (Largactil) 2^{1/2}o

Prednison

Digitalis-preparaat

Ergometrine maleaat (Ermetrine)

Ergotamine tartraat (Gynergen)

Prethcamidum (Micoren)

Morphine HCl 20 mg

Morphine HCl 10 mg plus atropine HCl 1/2 mg

Pethidine HCl 2 ml (Doloneurine)

Thiazinaminum (Multergan) 2 ml

Phenobarbital 100 mg

Vitamine K₁

De onderstaande ampullen kunnen in verband met het formaat beter in een aparte doos worden meegenomen.

Aminophyllinum (Euphylline) 240 mg in 10 ml voor intraveneus

Glucose 20o in 10 ml

Antibiotica pro injectione.

G-4 Tabletten en dergelijke in een verzameldoos

Codeine HCl 20 mg

Acetosal

Acetosal-fenacetine-coffeine (APC)

Nitroglycerine-preparaat (bijvoorbeeld Nitrobaat)

Dextromoramide (Palfium)

Chinidine sulfaat 200 mg

Vitamine K₁ in druppels

Aminophyllinum (Euphylline) in zetpillen

Spasmolyticum (sterkwerkend) in zetpillen

G-5 Papieren

Receptpapier

Briefpapier

Enveloppen

Verwijskaarten

Consultkaarten

H Inhoud van ongevalstas

Tube voor mond-op-mond beademing

Chirurgische trousse, waarin steriel:

Naaldvoerder

Hechtnaalden

Hechtmateriaal (catgut, zijde, nylon)

Schaar met scherpe punten

Anatomisch pincet

Chirurgisch pincet

Mesjeshouder met assortiment mesjes

Kochers

Splinterpincet

Knopsonde

Agrafepincet met agrafes

Injectiespuiten

Procaine HCl 2o 2 en 10 ml

Procaine HCl 1/2-2o met adrenaline, 2 en 10 ml

Hydrophile gazen steriel

Verbandwatten

Vette watten

Wattendragers

Solutio iodii spirituosa

Hechtpleister (1 1/2 en 5 cm breed)

Windsels (hydrophile, cambric en elastisch)

Snelverbanden in verschillende maten

Driekante doeken

Spalken

Infuusset.

Ampullen in de praktijktas

Opmerkingen bij het rapport

„Het instrumentarium van de huisarts” *

Het Centrum den Haag van het N.H.G. heeft een bespreking gewijd aan enkele onderdelen van het rapport „Het instrumentarium van de huisarts”, dat werd uitgebracht door een werkgroep van de Landelijke Studiegroep Praktijkvoering (zie pagina 230 van dit nummer). Bij deze bespreking, waaraan

* Uit het N.H.G.-centrum den Haag.

een twintigtal leden en een apotheker deelnamen, werd in hoofdzaak aandacht geschonken aan het in de praktijktas mee te nemen *ampullen-etui* (paragraaf G-3 van het rapport).

Het besprokene is neergelegd in het onderstaande commentaar. Dit geeft enerzijds een kritische beoordeling van de aanbevolen lijst, anderzijds een nadere motivering, waarom bepaalde middelen wel en andere niet zijn opgenomen. Gemakshalve is dezelfde volgorde aangehouden als in het rapport.

Met *adrenaline* (ampullen van 1 ml met 1 mg)

heeft men een middel in handen, dat zowel kan worden gebruikt voor het couperen van een astma-aanval als voor het verhogen van de bloeddruk, bijvoorbeeld in gevallen van shock. Bij astma blijken samengestelde preparaten, zoals de injectio adrenalin-hypophysini (Asthmolysine), geen voordelen te hebben boven adrenaline alleen; deze zijn dan ook niet in de lijst opgenomen.

Bij shock kan men daarentegen beter *metaraminol* (Aramine) gebruiken, dat daarom wel is opgenomen.

Chlorpromazine (Largactil) kan worden gegeven bij acute opwindingstoestanden. Het is de vraag, of men dit middel voor de praktijktas onmisbaar moet noemen. Bij deze toestanden komt men meestal wel uit met fenobarbital of eventueel morfine-preparaten.

Het belang van een injectiebaar *prednisolon*-preparaat (bijvoorbeeld Di-Adreson-F aquosum) bij levensbedreigende toestanden als traumata, verbrandingen en ernstige allergische reacties behoeft geen nader commentaar.

Van de secale-preparaten dient het *ergometrine* (Ermetrine) als uterus-tonicum, het *ergotamine* (bijvoorbeeld Gynergen) voor het couperen van een migraine-aanval.

Prethcamidum (Micoren) heeft zijn waarde bewezen bij ernstige emfysemateuze toestanden, waarbij plotseling ademnood optreedt.

Wat de *morfine-preparaten* betreft, kan men volstaan met ampullen van 1 ml met 10 mg. Als combinatiepreparaat lijkt alleen morfine-atropine (10 mg - 1/2 mg) aanbevelenswaardig. Van morfine afgeleide middelen lijken weinig voordelen te bieden. Als enige uitzondering hierop wordt het *pethidine* (Dolantin, Doloneurine) aanbevolen in ampullen van 1 of 2 ml (50 of 100 mg).

Thiazinaminum (Multergan) is nuttig voor de bestrijding van acute allergische aanvallen, die niet zó ernstig zijn dat prednisolon moet worden gebruikt. Ook promethazine (Phenergan) komt hiervoor in aanmerking.

Fenobarbital (Luminal) in ampullen van 100 of 200 mg is zowel van nut bij epileptische toestanden als ter sedering.

Aminofylline (Euphylline) kan intraveneus worden ingespoten bij benauwdheden, zowel van cardiale als van bronchiale genese. De ampullen bevatten 240 mg, hetzij in 1 ml hetzij in 10 ml. Gebruikt men een ampul van 1 ml, dan moet vóór het inspuiten ten minste 5 ml bloed in de spuit worden opgezogen, aangezien een geconcentreerde oplossing prikkelend op de vaatwand kan werken.

Glucose (10 ml 20% oplossing) wordt intraveneus gegeven bij een hypoglycemisch coma. Dit zal zelden nodig zijn, maar kan toch wel eens levensreddend werken.

Van de in te spuiten *antibiotica* verdient de combinatie van procaine- en natrium-penicilline in waterige suspensie (bijvoorbeeld Bicilline) in flesjes van 400.000 en 800.000 E aanbeveling. Volgens recente onderzoeken heeft een combinatie van benzathine-, procaine- en kalium-penicilline (Peni-

dural D/F in flesjes van 1.200.000 E) voordelen als eenmalige therapie bij acute angina.

Twee preparaten komen in aanmerking om aan de lijst te worden toegevoegd. *Apomorfine* is, wanneer de vinger in de keel niet helpt, nog altijd van belang als braakmiddel bij acute intoxicaties. Natuurlijk mag men het niet gebruiken bij vergiftigingen met loog of zuur.

Voorts is het nuttig om ampullen *mersalyl* (Salyrgan) bij zich te hebben, zodat men bij de eerste visite reeds direct met de diuretische behandeling kan beginnen.

Behalve over de mee te nemen ampullen is tijdens deze bijeenkomst ook gesproken over enkele andere onderdelen van het rapport.

Aan het eind van paragraaf D worden „flesjes met oogdruppels” genoemd, doch zonder nadere specificatie. Hierover werd het advies gevraagd van enkele hoogleraren in de oogheelkunde.

Voor de cornea-anesthesie dient aan sol. tetracaini HCl 1/2% (Pantocaine) de voorkeur te worden gegeven boven cocaine, omdat dit laatste een ongunstige werking kan hebben op het cornea-epitheel. Wat sneller werkt het Novesine 0,2% (Wander).

Het fluoresceinum naticum (in 1% oplossing) kan een voedingsbodem zijn voor *Pseudomonas pyocyanus*; ooginfecties door dit micro-organisme kunnen rampzalige gevolgen hebben. Dit gevaar kan worden ondervangen door het gebruik van steriele fluoresceinestrips, welke echter duur zijn (15 cent per stuk).

Homatropine HBr (1%) heeft een vrij langdurige mydriatische werking. Voor een kortdurende werking kan men beter gebruik maken van het „Mydriaticum Roche”. Bij oudere patiënten verdient het — ter voorkoming van acuut glaucoom — aanbeveling óf deze laatste stof te gebruiken óf fenylefrine HCl 5 of 10% (Chibret).

In de rubriek „Verlostas” (F) staan ampullen met *scopolamine* 1/4% aanbevolen. Aan het nut hiervan in de verloskundige praktijk kan worden getwijfeld. Sommige auteurs zagen echter van dit middel, vooral in combinatie met morfine-preparaten, een goede spasmolytische werking.

Tenslotte werd tijdens de genoemde bijeenkomst gesproken over het meenemen van *tabletten* in de praktijktas (paragraaf G-4). De reden voor het meenemen van tabletten naar de patiënt is natuurlijk gelegen in de mogelijkheid direct een therapie in te stellen. Vooral 's nachts kan het (bijvoorbeeld voor bejaarden) bijzonder bezwaarlijk zijn om medicijnen bij de apotheek te moeten gaan halen. Men zou kunnen tegenwerpen, dat het psychologisch ongewenst is de patiënten te veel te „verwennen” en dat een nachtelijke tocht naar de apotheek profylactisch heilzaam zou kunnen werken. Anderzijds is zulk een expeditie niet alleen onaangenaam voor het betrokken familielid of buurman, maar ook voor de apotheker(sassistente), die hiervoor uit bed moet komen. Men doet dus het beste deze gevallen individueel te bekijken.

Dr R. S. ten Cate